

Þjóðhagslegt mikilvægi ferðaþjónustunnar mun aukast verulega á næstu árum

Vöxtur íslenskrar ferðaþjónustu hefur verið mikill á síðustu árum og samfara því hefur þjóðhagslegt mikilvægi greinarinnar vaxið hratt. Ferðaþjónustan stóð lengi vel í skugganum af tveimur meginútflutningsstöðunum; áli og sjávarútvegi, en þessi staða hefur hins vegar breyst og í dag má segja að ferðaþjónustan standi a.m.k. jafnfætis hinum tveimur. Þjóðhagslegt mikilvægi hennar er því orðið verulegt og mun aukast frekar á næstu árum. Þessar niðurstöður er meðal þess sem lesa má úr Þjóðhag Hagfræðideildar Landsbankans sem kom út í gær. Í ritinu er gerð grein fyrir þjóðhagspá deildarinnar fyrir árin 2013 til 2016.

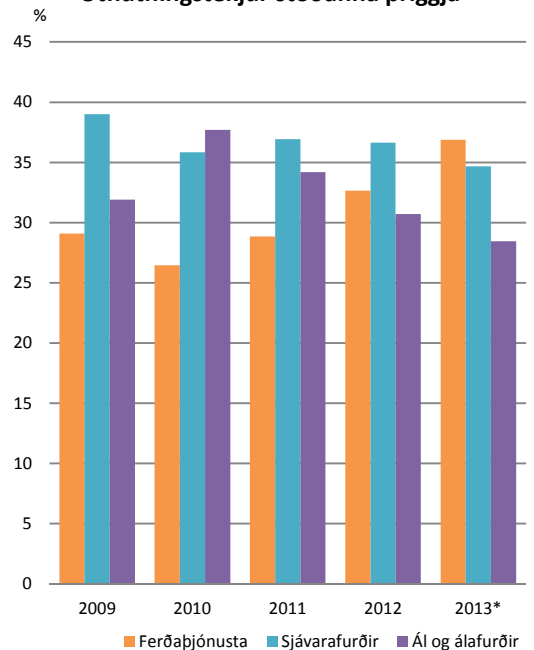
Ferðaþjónustan framúr álinu 2012

Ferðaþjónusta og það sem heyrir í raun undir hana er skipt í tvennt í flokkun Hagstofunnar á þjónustu. Þessi liðir eru annars vegar farþegaflutningar með flugi sem falla undir flugsamgöngur og hins vegar ferðaþjónusta en undir hana falla hvers kyns ferðir s.s viðskiptaferðir og einkaferðir. Til einföldunar eru þessir tveir liðir, þ.e. farþegaflutningar með flugi annars vegar og ferðaþjónusta hins vegar lagðir saman í einn lið sem er kallaður ferðaþjónusta í umfjöllun hér að neðan. Þessi liður stóð undir um 240 ma.kr. útflutningstekjum á árinu 2012. Til samanburðar námu útflutningstekjur sjávarútvegs 269 ma.kr. og álframleiðslufyrirtækja 225 ma.kr. Rúmur helmingur útflutningstekna ferðaþjónustunnar, þ.e. þessara 240 ma.kr., kemur frá farþegaflutningum með flugi.

Ferðaþjónustan stærsta útflutningsgreinin á þessu ári

Á fyrstu níu mánuðum ársins fóru 19% fleiri erlendir gestir um Leifstöð en á sama tímabili í fyrra. Ef gert er ráð fyrir að ferðaþjónusta vaxi með sama hlutfalli yfir árið í heild og að meðalútflutningur áls og sjávarútvegs fyrstu níu mánuði ársins verði með sama hætti síðustu þrjá mánuði ársins munu

Útflutningstekjur stoðanna þriggja

Hlutfall af heildarútflutningi þessara þriggja greina. Ferðaþjónusta er hér skilgreind sem samtala liðanna "farþegaflutningar með flugi" og "ferðaþjónusta" eins og Hagstofan skilgreinir þá. *Spá fyrir árið 2013
Heimild: Hagstofa Íslands

útflutningstekjur ferðaþjónustu – yfir árið í heild - vera meiri en bæði útflutningstekjur sjávarútvegs og áls. Það mun þá verða í fyrsta skiptið sem það gerist að ferðaþjónustan sé leiðandi þáttur í gjaldeyrisöflun í samanburði við ál og sjávarútveg. Innbyrðis hlutföll verða þá 37% (ferðaþjónusta), 35% (sjávarútvegur) og 28% (ál).

Meiri vöxtur ferðaþjónustu

Útflutningstekjur ferðaþjónustu hafa vaxið mun meira á síðustu árum en útflutningstekjur sjávarútvegs og áls. Frá 2009 til 2012 hefur ferðaþjónusta vaxið um 54% en á samt tíma hefur útflutningur sjávarafurða vaxið um 29% og áls um 32%. Sé skoðuð breyting eftir magni kemur í ljós að álframleiðsla hefur nær ekkert breyst á tímabilinu og veitt magn hefur vaxið lítið. Magn ferðamanna hingað til lands hefur hins vegar aukist verulega. Þannig jókst heildarfjöldi erlendra ferðamanna um Leifsstöð um 39% á þessu tímabili.

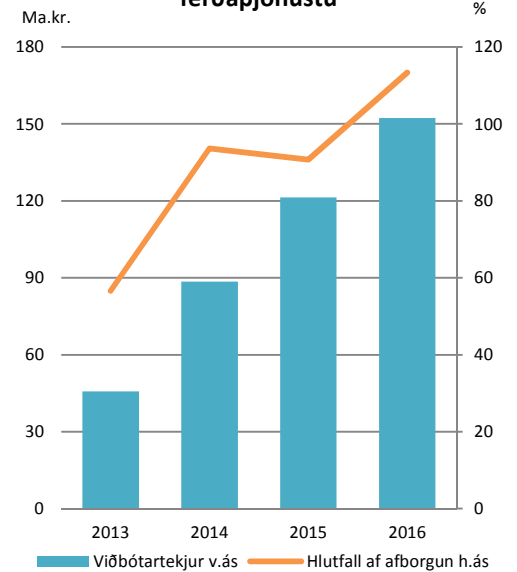
Árlegar útflutningstekjur ferðaþjónustu gætu aukist um 150 ma.kr. á fjórum árum

Hagfræðideild gerir ráð fyrir að vöxtur ferðamanna hingað til lands verði um 19% fyrir þetta ár, 15% á næsta ári, 10% árið 2015 og leiti síðan árið 2016 aftur í sögulegan vöxt í komum ferðamanna hingað til lands á árunum 2003-2012 en sá vöxtur nemur 8,6%. Útflutningstekjur greinarinnar munu þess vegna taka verulega stór stökk á næstu árum mælt í ma.kr. og mikilvægi greinarinnar fyrir þjóðarhag vaxa stórum. Ef horft er á árið 2012 sem grunnár þegar útflutningstekjur ferðaþjónustunnar námu 239 ma.kr. verða tekjurnar 46 ma.kr. meiri á þessu ári, 89 ma.kr. meiri árið 2014 og 121 ma.kr. meiri árið 2015. Á lokaári spátímabilsins verða tekjurnar 392 ma.kr. eða 152 ma.kr. meiri en árið 2012. Til að setja þá viðbót í samhengi við mikilvæga hagstærð munu áætlaðar afborganir af erlendum lánum annarra en ríkissjóðs og seðlabankans nema um 134 ma.kr. árið 2016. Aukið gjaldeyrisinnstreymi vegna ferðaþjónustunnar eingöngu mun því verða umfram afborganir lána árið 2016.

Afgangur á þjónustuviðskiptum jókst um þriðjung

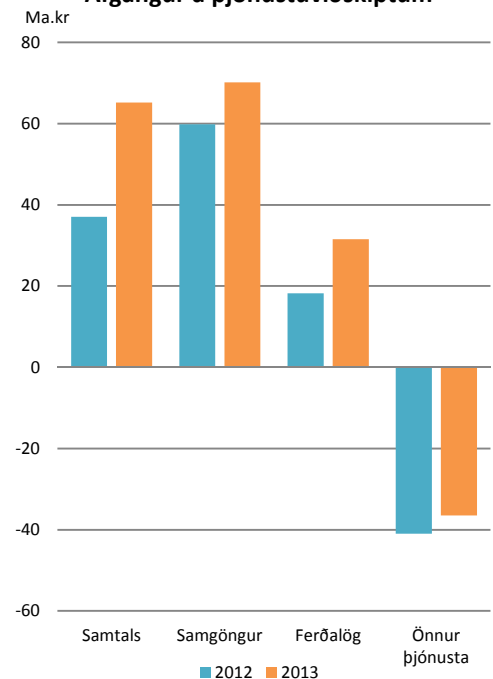
Í morgun komu tölur Hagstofunnar fyrir þjónustuviðskipti við útlönd á 3. ársfjórðungi. Þær sýna að útflutningur ferðalaga á 3. ársfjórðungi jókst um 16,6% m.v. sama tímabil í fyrra. Sá liður

Viðbótarútflutningstekjur ferðaþjónustu

Árið 2012 er notað sem grunnár og viðbótasktekkjur hvers árs eru tekjur umfram tekjurnar eins og þær voru árið 2012. Um er að ræða hlutfall viðbótasktekkna af áætluðum afborgunum af erlendum lánum annarra en ríkissjóðs og Seðlabankans
Heimild: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands

Afgangur á þjónustuviðskiptum

Fyrstu 9 mán. ársins
Heimild: Hagstofa Íslands

inniheldur ekki liðinn farþegaflutninga með flugi sem greint er frá hér að ofan. Afgangur á þjónustuviðskiptum nam 46 ma.kr. á 3. fjórðungi til samanburðar við 35 ma.kr. á sama tíma í fyrra og jókst hann því um tæpan þriðjung milli ára. Afgangurinn á 3. fjórðungi skýrist eingöngu af afgangi á samgöngum og ferðalögum en afgangur annarrar þjónustu var neikvæður á fjórðungnum. Það sem af er fyrstu 9 mánuðum ársins nemur þjónustuafgangurinn 130,5 ma.kr. til samanburðar við 74,1 ma.kr. á sama tíma í fyrra.

Innihald og form skjals þessa er unnið af starfsmönnum Hagfræðideildar Landsbankans hf. (hagfræðideild @landsbankinn.is) og byggist á aðgengilegum opinberum upplýsingum á þeim tíma sem greiningin var unnin. Mat á þeim upplýsingum endurspeglar skoðanir starfsmanna Hagfræðideildar Landsbankans á þeim degi þegar greiningin er dagsett, en þær geta breyst án fyrirvara.

Landsbankinn hf. og starfsfólk hans taka ekki ábyrgð á viðskiptum sem byggð eru á þeim upplýsingum og skoðunum sem hér eru settar fram, enda eru þær ekki veittar sem persónuleg ráðgjöf fyrir einstök viðskipti.

Bent skal á að Landsbankinn hf. getur á hverjum tíma haft beinna eða óbeinna hagsmuna að gæta, ýmist sjálfur, dótturfélög hans eða fyrir hönd viðskiptamanna, s.s. sem fjárfestir, lánardrottinn eða þjónustuaðili. Greiningar eru engu að síður unnar sjálfstætt af Hagfræðideild Landsbankans og innan Landsbankans eru í gildi reglur um aðskilnað starfssviða sem eru aðgengilegar á vef bankans.